

Informacijski sustav znanosti - CroRis

- Upute za upis publikacija u bazu CroRIS - CROSBI

**Odjel za znanstveni, umjetnički rad i međunarodnu
suradnju**

Prosinac, 2025. godine

1. Uvod

CroRIS je integrirani informacijski sustav koji objedinjuje i međusobno povezuje veliku količinu informacija o znanstveno-istraživačkom radu u Hrvatskoj: o znanstvenicima, ustanovama, projektima, istraživanjima, publikacijama, proizvodima, patentima, opremi, uslugama, itd.

Inicijalna verzija CroRIS-a nastala je u sklopu strateškog projekta Znanstveno i tehnologijsko predviđanje kojeg je vodilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a na kojem je Sveučilišni računski centar Srce bio partner zadužen za izgradnju CroRIS-a. Na poslovima izgradnje sustava se krajem 2021. godine pridružuje i Centar za znanstvene informacije Instituta Ruđer Bošković, slijedom dugogodišnjeg iskustva na izgradnji sustava u području upravljanja znanstvenim informacijama. Na ovoj stranici možete pročitati više o povijesti tih sustava.

Informacijski sustavi se trajno unaprjeđuju, u svrhu proširenja funkcionalnosti i jednostavnosti korištenja. Na ovoj stranici možete vidjeti aktualnosti sa svakom novom verzijom pojedinog programskog modula CroRIS-a.

Podaci su u CroRIS mahom uvezeni iz postojećih informacijskih sustava i aplikacija: Upisnika visokih učilišta, Upisnika znanstvenih organizacija, Evidencije znanstvenih i umjetničkih područja, polja i grana, Hrvatske znanstvene bibliografije (CROSBI), baze projekata Poirot, baze opreme Šestar. Sve podatke koji su uvezeni iz različitih sustava je bilo potrebno unificirati, svesti na novi model podataka, ali i sve zapise međusobno povezati ispravnih identifikatorima, obaviti deduplikacije, čišćenje podataka i sl. S obzirom na činjenicu da je samo iz baze CROSBI uvezeno oko milijun zapisa, jasno je da je ovaj pothvat potrebno distribuirati na dionike u sustavu znanosti - počevši od pojedinačnog znanstvenika, preko urednika pojedinih modula do koordinatora na ustanovi, a po potrebi i do vršnih administratora.

Unos podataka u integrirani informacijski sustav također znači i složeniji proces. Ispravno međusobno povezivanje zapisa (npr. publikacije i osobe, publikacije i ustanove, osobe i ustanove, itd.) znači uvođenje dodatne kvalitete u podatke, jednostavniju i bržu izradu izvještaja na svim razinama (od dokumenata nužnih u procesu izbora u zvanje, izradi životopisa znanstvenika, do akreditacije ustanove, praćenja rezultata na projektima i slično). Stoga je, unatoč većoj složenosti evidencije podataka u sustav, važno ispuniti sve korake i time osigurati ispravnost i dostupnost ispravnih podataka.

U ustanovama postoje CroRIS koordinatori, osobe koje osiguravaju funkcioniranje CroRIS-a u ustanovi na operativnoj razini i spona su između ustanove i održavatelja sustava. Svi korisnici pristupaju sustavu autentificirajući se kroz Autentikacijsku i autorizacijsku infrastrukturu sustava znanosti i visokog obrazovanja RH (AAI@EduHr).

Znatan dio programskih modula se gradi i za potrebe integracije s drugim informacijskim sustavima. Uz državna tijela, visoka učilišta, institute, knjižnice i druge ustanove, treba posebno naglasiti povezivanje s gospodarstvom i promicanje otvorene znanosti. Interakcije su planirane, između ostalih, s informacijskim sustavima Hrvatske zaklade za znanost, Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva uprave, sustavi Dabar, Hrčak, Mozvag, ISVU, zatim međunarodnim sustavima Web of Science, Scopus, OpenAIRE, ORCID, itd.

Na Sveučilištu Sjever CroRIS koordinatori, djelatnice Sveučilišne knjižnice te Odjela za znanstveni, umjetnički rad i međunarodnu suradnju kontinuirano prate stanje profila, pružaju stručnu i tehničku potporu nastavnicima te potiču redovito ažuriranje podataka, čime se osiguravaju dugoročna održivost i visoka kvaliteta baze te im se slobodno obratite na mailove **znanost@unin.hr** i **knjiznica@unin.hr**.

Hrvatska znanstvena bibliografija CROSBİ je jedan od modula Informacijskog sustava znanosti RH CroRIS u kojem se na jednom mjestu prikupljaju bibliografski podaci o znanstvenoj i stručnoj publicistici osoba iz sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske. Zapisi o publikacijama su povezani sa zapisima o ostalim entitetima iz CroRIS-a te se tako dobiva uvid u znanstvenu produktivnost hrvatske akademske i istraživačke zajednice na svim razinama. U CROSBİ na CroRIS-u su 8.7.2023. migrirani svi podaci o publikacijama i profilima osoba iz prijašnje verzije Hrvatske znanstvene bibliografije CROSBİ (<https://www.bib.irb.hr:8443>) koju je razvio i dugi niz godina održavao Institut Ruđer Bošković, a koja je od sada dostupna samo u verziji za pregledavanje sa stanjem zatečenim na dan 7.7.2023.

Svi bibliografski podaci o publikacijama uneseni u CROSBİ su javno dostupni pod Creative Commons 0 licencijom, dok je za unos i uređivanje zapisa potrebna autorizacija.

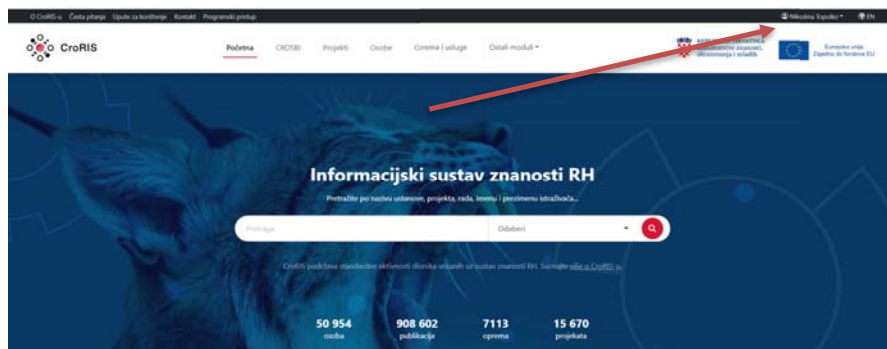
CroRIS CROSBİ je isključivo bibliografska baza u koju se ne unose cjeloviti tekstovi. Podatke o radovima unose autori pristupajući putem svog AAI korisničkog računa putem opcije "Unos novog rada". Radovi su odmah nakon unosa vidljivi na sučelju. Radovi koje nisu pregledali urednici imaju oznaku "Nije verificirano". Jednom kad urednik pregleda unosi verificira zapis oznaka nestaje. Zapisi koji su migrirani iz prijašnjeg CROSBİ-ja imaju u zapisu oznaku "izvor podataka: crosbi". Kako bi se postigla veća točnost podataka te izbjeglo upisivanje više verzija istog podatka u CROSBİ su ugrađene normative i brojni kontrolirani rječnici (časopis, događanja, upisnik znanstvenika i ustanova, izdavači, mjesto izdanja, serije...).

2. Prijava u sustav CroRis

Ulaz u bazu projektnih aktivnosti CroRis

1. KORAK:

Web stranica: <https://www.croris.hr/>

Za ulaz („login“) koristiti: vlastiti AAI korisnički identitet

3. Sustav CroRis – Modul CROSKI

U izborniku odabrati: CROSKI

Nakon prijave odabirom opcije "*Unos novog rada*" otvara se padajući izbornik gdje je potrebno odabrati vrstu rada za unos: knjiga; prilog u knjizi; prilog u časopisu; prilog sa skupa; ocjenski rad; druge vrste radova.

U poglavlju "*Prilog u časopisu*" detaljno je objašnjen proces unosa novog zapisa u CroRIS CROSKI.

Podaci o naslovu, ključnim riječima i sažetku unose se malim početnim slovima, osim ako je gramatički potrebno pisati velika slova.

Unos **podataka o odgovornosti** (autor, urednik, prevoditelj, mentor i dr.) – poveznica

(<https://wiki.srce.hr/spaces/CRORIS/pages/138215771/Prilog+u+%C4%8Dasopi+su#Prilogu%C4%8Dasopisu-POLJEosobe>), isti je kod svih vrsta publikacija, za unos podataka o radu potrebno je prvo odabrati jezik publikacije.

Ostali podaci, Poveznice, Povezane ustanove, Povezani projekti, Povezana oprema isti su kod svih vrsta publikacija. Podaci o **izdanju** i **Identifikatori** se neznatno razlikuju ovisno o vrsti građe.

Radovi sa skupa se unose kao prilog sa skupa bez obzira je li rad objavljen u zborniku ili časopisu.

Prije svakog novog unosa nužno je provjeriti postoji li već zapis rada u CROSKI-ju. Nakon prijave potrebno je odabrati "**Unos novog rada**"

The screenshot displays the CroRIS – CROSKI web interface. At the top, there are two tabs: "Pretraga i unos podataka" (selected) and "Pregled publikacija po vrstama". Below the tabs, the main heading "CroRIS – CROSKI" is visible. On the left, there is a search section titled "Pretraži CROSKI" with a magnifying glass icon. It includes a brief description of the system and a search bar with a dropdown menu labeled "Pretraživanje prema odabiru" and a button "Odaberi". On the right, there is a section titled "Unesi rad" with an upload icon. It contains instructions for submitting new works and a red button labeled "+ Unos novog rada".

Za unos novog rada u CROSKI postoje dvije mogućnosti: ručni unos rada ili unos (preuzimanje) putem doi broja.

Za **ručni unos** rada potrebno je odabrati **Dalje**

Ovisno o odabranoj vrsti rada otvorit će se odgovarajuća polja za unos.

* radovi objavljeni u nekim nakladničkim cjelinama: AIP conference proceedings, Proceedings of SPIE, IOP conference series, EPJ Web of Conferences, Journal of Physics. Conference Series, Advances in intelligent systems and computing, Lecture notes in networks and systems, Lecture Notes in Computer Science (Lecture Notes in ...), Pos proceedings of science itd., u CroRIS unose se kao prilog sa skupa u zborniku.

- **UNOS PODATAKA PUTEM DOI BROJA**

Izvor podataka za preuzimanje podataka putem DOI broja je registracijska agencija Crossref.

Za unos podataka putem DOI broja potrebno je odabrati kućicu kraj polja **Unos** putem DOI-ja, nakon čega će se pojaviti polje za unos DOI broja.

Unosom podataka putem DOI broja dio podataka bit će automatski upisan, ali ne i svi podaci. Pažljivo provjerite upisane podatke i nadopunite zapis podacima koji nedostaju. Vaša dodatna provjera osigurat će točnost i pouzdanost sustava.

Kako bi svi autori bili povezani, potrebno je kod autora (ili nekog drugog oblika odgovornosti) odabrati opciju "Traži". Pretragom će sustav pronaći osobe koje imaju profil i ponuditi ih za povezivanje. Potrebno je ručno (klikom na profil) odabrati osobe za povezivanje, pri čemu će odabrani profili biti označeni zelenom bojom. Nakon odabira profila za povezivanje, potrebno je kliknuti na "Poveži". Ukoliko nema profila za povezivanje, nastavite s unosom. Ako autori unutar CroRIS profila imaju evidentiran ORCID, a ORCID je evidentiran i u Crossrefu, automatski će biti povezani s profilom.

Ukoliko se odabrana vrsta razlikuje od vrste evidentirane u Crossref-u, pojavit će se poruka upozorenja. Moguće je da se vrste radova u CROSBİ-ju i Crossref-u razlikuju.

Ako ste odabrali ispravnu kategoriju prema CroRIS kategorizaciji slobodno nastavite dalje s unosom (gumb Da). U slučaju da niste odabrali ispravnu vrstu, vratite se na prvi korak (gumb Ne) i odaberite ispravnu vrstu.

Upozorenje

Odabrana vrsta publikacije različita je od vrste evidentirane u Crossrefu.

Vrsta publikacije evidentirana u Crossrefu: **prilog u časopisu**.

Ukoliko želite nastaviti, dohvatit će se svi podaci primjenjivi za odabranu vrstu publikacije.

Želite li nastaviti?

Da

Ne

- UNOS PODATAKA PUTEM URN-NBN BROJA

Unos podataka za vrstu publikacije Prilog u časopisu moguć je i putem URN-NBN broja.

Za unos podataka putem URN-NBN broja potrebno je odabrati (zaklikati) kućicu kraj polja. Unos putem URN-NBN broja nakon čega će se pojaviti polje za unos DOI broja.

Publikacije / Unos nove publikacije

Izaberite vrstu publikacije koju želite upisati *

prilog u časopisu

Unos putem DOI-ja ☐

Unos putem URN-NBN-a ☐

← Natrag

→ Dalje

Publikacije / Unos nove publikacije

Izaberite vrstu publikacije koju želite upisati *

prilog u časopisu

Unos putem URN-NBN-a ☒

111:260023

← Natrag

→ Dalje

Nakon što je unesen URN-NBN broj:

Za ručni unos rada potrebno je odabrati **Dalje**.

Automatski će biti odabrana godina izdavanja i naslov časopisa (ako se nalazi u normativi, potrebno je odabrati Vrstu priloga i odabrati **Dalje**).

Unosom podataka putem DOI broja dio podataka bit će automatski upisan, ali ne i svi podaci.

Pažljivo provjerite upisane podatke i nadopunite zapis podacima koji nedostaju.

Kako bi svi autori bili povezani, potrebno je kod autora (ili nekog drugog oblika odgovornosti) odabrati opciju "Traži". Pretragom će sustav pronaći osobe koje imaju profil i ponuditi ih za povezivanje.

Potrebno je ručno (klikom na profil) odabrati osobe za povezivanje, pri čemu će odabrani profili biti označeni zelenom bojom.

Nakon odabira profila za povezivanje, potrebno je kliknuti na "Poveži".

Ukoliko nema profila za povezivanje, nastavite s unosom. Ako autori unutar CroRIS profila imaju evidentiran ORCID, a ORCID je evidentiran i u Crossrefu, automatski će biti povezani s profilom.

U OKVIRU MODULA CROSB I BAZE CRORIS MOGUĆE JE EVIDENTIRATI RAZLIČITE VRSTE ZNANSTVENIH, STRUČNIH I OBRAZOVNIH RADOVA. DETALJNE UPUTE ZA UNOS POJEDINIH VRSTA RADOVA DOSTUPNE SU NA SLJEDEĆIM POVEZNICAMA:

- **Prilog u časopisu**
<https://wiki.srce.hr/spaces/CRORIS/pages/138215771/Prilog+u+%C4%8Dasopisu>
 Kroz sučelje za unos "Rad u časopisu" se NE unose: članci u novinama i popularnim časopisima (unose se kroz sučelje za unos "Druge vrste radova"), radovi u časopisima koji nemaju ISSN broj (unose se kroz sučelje za unos "Druge vrste radova")
- **Knjiga**
<https://wiki.srce.hr/spaces/CRORIS/pages/138215798/Knjiga>
 Prilikom unosa knjige potrebno je odabrati kategoriju: monografija (znanstvena), monografija (stručna), antologija, atlas; bibliografija, enciklopedija, katalog, književno djelo, leksikon, priručnik, rječnik, udžbenik, zbornik radova s konferencije, zbornik sažetaka s konferencije ili ostalo. Kod knjiga je potrebno odabrati je li knjiga autorska ili urednička.
- **Prilog u knjizi**
<https://wiki.srce.hr/spaces/CRORIS/pages/138215810/Prilog+u+knjizi>

Prilozi u knjigama (poglavlja i druge vrste priloga) unose se kao Vrsta publikacije Prilog u knjizi. Pod vrstom publikacije mogu se odabrati sljedeće vrste priloga: izvorni znanstveni rad, stručni rad, pregledni rad (znanstveni), pregledni rad (stručni), prethodno priopćenje, kratko priopćenje, prikaz slučaja, bibliografija, indeks, kazalo i dr., natuknice u enciklopediji, leksikonu, rječniku i sl., predgovor, pogovor, ostalo. Nakon odabira vrste priloga otvara se polje "Knjiga" u kojoj je prilog objavljen". Ako je knjiga već unesena u CROSBİ potrebno ju je samo odabrati iz padajućeg izbornika. Zajedno s podacima o naslovu knjige automatski će se povući podaci o izdavaču, mjestu izdanja, godini izdanja, ISBN broju ili nekom drugom identifikatoru (ISSN).

- **Obrazovni materijali**

<https://wiki.srce.hr/spaces/CROBIS/pages/138215818/Obrazovni+materijali>

Obrazovni materijali nisu zasebna kategorija već mogu odabrati kao zasebna opcija unutar neke od već postojećih vrsta publikacija.

- **Prilog sa skupa**

<https://wiki.srce.hr/spaces/CROBIS/pages/138215821/Prilog+sa+skupa>

Kod unosa priloga sa skupa potrebno je povezati prilog sa skupom, te sa zbornikom ili časopisom u kojem je objavljen. Ukoliko prilikom unosa priloga sa skupa u padajućem izborniku ne nalazite događaj (skup) ili publikaciju u kojoj je objavljen, potrebno je unijeti te zapise; zbornik se unosi kao urednička knjiga u modulu CROBİ, događaj (skup) se unosi kroz modul Događaji, a za evidentiranje časopisa potrebno se javiti na podrska@crobis.hr. Zapisima priloga sa skupa ne pridružuju se urednici nadređene publikacije u kojoj je prilog objavljen. Taj će se podatak preuzeti iz zapisa nadređene publikacije.

- **Ocjenski rad**

<https://wiki.srce.hr/spaces/CROBIS/pages/138216284/Ocjenski+rad>

Osim uobičajenih podataka, kod ocjenskih radova potrebno je unijeti podatke o fakultetu i sveučilištu i mjestu gdje je rad obranjen te podatke o mentorima/voditeljima, komentorima/suvoditeljima te neposrednim voditeljima. Potrebno je unijeti i numeričke podatke o datumu obrane i ukupnom broju stranica.

- **Druge vrste radova**

<https://wiki.srce.hr/spaces/CROBIS/pages/138216288/Druge+vrste+radova>

Kroz sučelje za unos "Druge vrste radova" se upisuju svi oni radovi koji ne odgovaraju niti jednoj od prethodno ponuđenih vrsta publikacija.

- **Plan upravljanja podacima**

<https://wiki.srce.hr/spaces/CROBIS/pages/293535877/Plan+upravljanja>

U padajućem izborniku "Vrsta plana upravljanja podacima" moguće je odabrati sljedeće vrste planova:

- plan upravljanja istraživačkim podacima
- plan upravljanja istraživačkim softverom